

II·Im. Sr. Josep Ma Rufí i Pagès
Diputat de l'Àrea de Medi Ambient i Territori
Pujada de Sant Martí, 4-5
17004 GIRONA

Benvolgut Senyor,

Sóc en Josep Maria Cervera Pinart, i us escric com a coordinador de l'Associació d'Agrupacions de Defensa Forestal de l'Alt Empordà.

El maig de 1999 un servidor va entrar a formar part de la plantilla del Parc Natural de Cap de Creus, una de les primeres tasques encomanades per la direcció del mateix fou la de coordinar la prevenció d'incendis forestals, tema en el qual estava vinculat des de finals dels anys 80 quan vaig introduir el voluntariat forestal a la comarca de l'Alt Empordà i vaig participar en la creació de l'ADF Cap de Creus-Serra de Rodes.

Va coincidir en el temps la iniciativa de la Diputació de Girona de dotar al cap de Creus d'un servei d'informació i prevenció d'incendis forestals seguint, a escala, el model de la Diputació de Barcelona, que ja es feia al Montseny on la gestió era conjunta entre ambdues administracions. Des de llavors m'he implicat des de tots els àmbits on tinc responsabilitat, però sobretot des de les ADF en el foment i bon funcionament del dispositiu finançat per la Diputació de Girona, d'aquí que me'n senti molt partícip i us faci arribar aquest escrit.

El Parc natural de cap de Creus l'estiu del 1999 va muntar el primer dispositiu, amb quatre vigilants contractats pels ajuntaments amb el finançament de la Diputació. Fou un servei precari, feien rutes amb el seu propi vehicle, amb grans dificultats de comunicació i amb molt pocs recursos. L'any 2000 varem continuar amb un servei modest, es millora la xarxa de comunicació integrant els vigilants a la xarxa del cos d'agents rurals i facilitant-los un vehicle del Parc, però l'incendi del 6 d'agost (6.000ha) fa aflorar grans mancances, falta de formació, desconeixement exhaustiu del territori, manca de recursos, marc jurídic per utilitzar vehicles de la Generalitat i intervenir en els incendis forestals. Per això l'any 2001, i degut a la meva condició de coordinador de l'ADF224, es prova de vincular el servei a les ADF, signant els convenis amb municipis amb ADF, compartint equips de transmissions i formació, a més es va llogar un tot terreny específicament per aquest servei, però, un altra vegada, l'incendi del 19 de juny (1.200ha) posa de manifest més mancances. No hi ha capacitat de fer una 1a intervenció efectiva malgrat estar en el territori, ni capacitat de fer suport a l'extinció en zones d'alt valor ecològic quan bombers prioritza, lògicament, les persones i els bens immobles. Davant això l'estiu del 2002, el Departament de Medi Ambient posa a disposició del Parc 2 vehicles tot terreny amb capacitat d'extinció i el Conveni amb la Diputació es fa càrrec del personal del Dispositiu. El Dispositiu a més es va estendre a altres espais naturals de la comarca, durant el 2003 i el 2004 es consolida el model. El 2005 i 2006 canvis en el servei de Parcs fan inviable utilitzar els vehicles de Medi Ambient, i s'opta pel lloguer de vehicles pick up, que son equipats amb kits de 1a intervenció de les ADF. També a partir el 2005 es crea l'associació d'ADF de l'Alt Empordà, que ofereix des de llavors suport al Dispositiu amb la creació de Control Empordà, 1r amb les subvencions ordinàries, els darrers anys amb la signatura d'un conveni amb la Diputació. Des de l'Associació s'ha acabat fent la coordinació real dels

efectius facilitant la seva integració en els dispositiu global previst a l'INFOCAT. A partir del 2007 i fins a la data a l'Alt Empordà s'ha substituït el lloguer de vehicles pels de les ADF totalment equipats i pensats per aquesta tasca, afavorint a més considerablement l'estalvi, doncs dels aproximadament 3.000€ per vehicle es va passar als 300€ en previsió de reparacions, o als 0 € d'aquest any, en que el manteniment va a càrrec de les ADF. Així doncs, i fins a la data, aquest dispositiu ha estat capaç de racionalitzar els recursos però sobretot de mostrar-se efectiu i eficient, esdevenint un referent en el món de la prevenció i el suport a l'extinció d'incendis forestals, i això ha estat així gràcies, en gran part, a la implicació de les ADF i la seva gent.

Explico tot això perquè fa uns dies ens ha arribat la notícia que l'any que ve el Dispositiu de la Diputació es farà mitjançant un Pla Ocupacional, fet que el nostre entendre acabarà amb el model actual de servei, i amb tota probabilitat quedarà desvinculat de les ADF que eren les que li donaven valor afegit.

Durant aquest poc més de 10 anys de vida del Dispositiu finançat per la Diputació de Girona, s'havien resolt de forma correcte un seguit, a vegades de mancances, d'altres de duplicitats innecessàries. I en gran part això ha estat possible, i ho reitero, gràcies al paper de les ADF. Però les ADF també n'han tret un benefici, doncs alhora s'han vist afavorides per la dinàmica del mateix Dispositiu de forma que els ha retroalimentat. Amb el nou model tot això hi ha moltes possibilitats que es trenqui.

Els darrers anys la pràctica totalitat dels vigilants contractats, a l'Alt Empordà, a través dels convenis entre Ajuntaments i la Diputació eren gent de les ADF de la zona d'actuació, gent vinculada al territori i amb un gran coneixement del mateix, també amb una formació continuada en matèria de prevenció i suport a l'extinció d'incendis forestals, amb el domini i els requisits legals per l'ús dels vehicles i equips d'intervenció més adients.

Paral·lelament el dispositiu esdevenia la punta de llança de la resta de gent de les ADF, els que treballen són companys de l'ADF que durant l'any fan de voluntaris com els altres. Són del mateix equip i no costa gens instrumentalitzar reforços, suports i complicitats. Es podrà fer això amb el sistema que es proposa?

Durant aquests anys, en molts casos els qui han optat a aquesta feina són pagesos, que sabem que un cop han segat el cereal o han collit la fruita tenen poca feina, i això els era un complement. En d'altres eren els seus fills, que estan estudiant i que podien treure l'ajuda necessària per continuar-ho fent. I la resta, senzillament persones que tenen un petit negoci o fan una altra feina però que no tenen inconvenient en tancar-lo o deixar-la per anar un matí a fer una franja o omplir una bassa, verificar una columna de fum o col·laborar en l'extinció d'un incendi fora de campanya, en definitiva persones que constantment vetllen pel territori.

Les condicions dels plans ocupacionals són incompatibles amb tot això, hi ha moltes possibilitats que qui acabi ocupant aquestes places sigui gent desarrelada, que l'únic que busquin, i és molt lícit, és un sou i una feina, independentment de quina sigui. Sabran de sortida que aquesta té data d'inici i fi, i cap possibilitat de consolidació més enllà dels tres mesos. Sense parlar de la formació i de l'experiència, em pregunto: la seva implicació pot ser la mateixa?

Davant això com hem de reaccionar la gent de les ADF, que voluntàriament defensem el nostre territori 24h al dia durant 365 dies a l'any sinó podrem optar a les places,

almenys la majoria. Algú creu que amb aquest sistema passarà el que ha passat durant aquests anys quan en situacions de risc la gent del dispositiu per iniciativa pròpia s'ha quedat dues hores més de servei, que els seus dies de festa voluntàriament han reforçat el dispositiu, ...

Com a coordinador de l'Associació d'ADF de l'Alt Empordà, coneixedor de la realitat del territori els demano que valorin la decisió presa, i no reculem a l'any 1998 on bona part de les ADF de la comarca estaven en estat letàrgic, on no sentien seus els dispositius de les administracions, dispositius problemàtics: accidents, absentisme, conflictivitat,...

Durant els caps de setmana de més risc d'incendis d'aquest estiu, malgrat haver-hi només dues unitats finançades pel Dispositiu de la Diputació a l'Alt Empordà hi ha hagut un mínim de set unitats ADF fent prevenció d'incendis, amb una punta d' 11 unitats i més de 25 voluntaris el darrer cap de setmana d'agost, considerat d'alt risc. Ho podrem repetir l'any que ve?

El 2010 la Diputació ha destinat al dispositiu de l'Alt Empordà aproximadament 41.000 €, l'any 2009, el més complert, aproximadament 100.000 €. Tots entenem que estem en un moment econòmicament difícil, però el Dispositiu més enllà d'això d'un dispositiu efectiu i eficient, ha estat, com deia, un revulsiu per les ADF , una veritable xarxa pel territori, quan val això?

Desvincular el dispositiu de les ADF i la seva gent entenc que serà una gran equivocació, personalment i en nom de les ADF de l'Associació d'Agrupacions de Defensa Forestal de l'Alt Empordà els vull expressar la nostra preocupació i demanar-li que ho restudiïn.

Per qualsevol dubte, aclariment o aportació resto a la seva disposició.

Atentament,

Josep Maria Cervera
Coordinador de l'Associació d'ADF de l'Alt Empordà

Figueres, 7 de setembre de 2010

P.D. S'envia l'original per correu postal